

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO
28.5.2024

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI ENNAKKOPERINTÄLAIN MUUTTAMISESTA (HE 49/2024 vp)

Ennakkoperintälakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että verokortit ja ennakonpidätysprosentit tulisivat jatkossa voimaan vuosittain 1. tammikuuta alkaen. Lakia on tarkoitus muuttaa myös niin, että ennakonpidätysprosenttien laskennassa voitaisiin nykyisestä poiketen huomioida myös yli 7 000 euron suuruiset ennakonkannon alaiset tulot edellyttäen, että ne on huomioitu verovelvollisen ennakonpidätysprosentin laskennassa edeltävänäkin verovuonna.

Ennakonkannon alaiset tulot ennakonpidätyksen laskennassa

Verovelvollisilla on tähän asti ollut mahdollisuus pyynnöstä saada 7 000 euroa suuremmat ennakonkannonalaiset tulot huomioiduksi muutosverokortille, mutta samaa menettelyä ei ole voitu soveltaa perusverokorttien laskennassa. Jatkossa suuremmatkin ennakonkannonalaiset tulot voitaisiin huomioida jo perusverokorttien laskennassa.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää muutosehdotusta kannatettavana ja katsoo, että muutos edistää verovelvollisten mahdollisuutta vaikuttaa verojen kertymiseen ennakoverojen ja ennakonpidätyksen muodossa. Moni kokee suuremman ennakonpidätysprosentin ennakoveroja vaivattomammaksi tavaksi suorittaa verovuoden tulojen edellyttämät veroennakot.

Verokorttien voimaantulo

Ehdotettujen muutosten myötä verokorttien voimaantulo aikaistuisi nykyisestä. Verohallinto voisi edelleen välttämättömistä syistä määrätä ennakonpidätykset toimitettavaksi vuoden alusta lukien enintään maaliskuun loppuun asti edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen verokortin mukaisesti. Tämän mahdollisuuden säilyttäminen on kannatettavaa, jotta mahdolliset viivästykset verovuoden veroperusteiden vahvistamisessa eivät aiheuta tarpeettomia ongelmia verokorttien massalaskentaan.

Nykyisin perusverokortit ja ennakonpidätysprosentit tulevat voimaan pääsääntöisesti 1. helmikuuta alkaen. Menettely aiheuttaa sen pitkästä soveltamishistoriasta huolimatta hämmennystä esimerkiksi tammikuussa sovellettavasta ennakonpidätysprosentista, vanhan verokortin tulorajan soveltamisesta sekä helmikuussa voimaantulevan verokortin tulorajan laskennasta.

Menettely myös aiheuttaa verokortin uusimistarpeita sellaisille verovelvollisille, joilla loppuvuoden muutosverokortti on laskettu selvästi vuosituloista määrättävää veroprosenttia pienemmäksi tai suuremmaksi.

Ennakkoperintälain 3 §:ään ehdotetaan lisättäväksi säännös tammikuussa maksettaviin suorituksiin liittyen. Jos suorituksen maksajalla ei tammikuun suorituksia maksaessaan olisi vielä tietoa suorituksen saajan uudesta ennakonpidätysprosentista, sovellettaisiin suoritukseen edellisen vuoden päättyessä voimassa ollutta ennakonpidätysprosenttia. Tammikuussa maksettu suoritus otettaisiin kuitenkin ennakkoperintäasetukseen tehtävien muutosten myötä nykykäytännöstä poiketen huomioon vuoden alussa voimaan tulleen verokortin tulorajan täyttymistä arvioitaessa. Ennakonpidätysprosenttia ei tällöin myöskään tarvitsi oikaista oikean veroprosentin mukaiseksi myöhemmän suorituksen maksun yhteydessä. Veronmaksajain Keskusliitto katsoo ehdotetun sääntelytavan välttämättömäksi, jottei suoritusten maksajien tarvitse viivästymistilanteissa toimittaa ennakonpidätystä verokortin puuttuessa 60 prosentin suuruisena.

Veronmaksajain Keskusliitto katsoo, että verokorttien voimaantulo heti vuoden alussa selkiyttää ennakonpidätysmenettelyä ja lisää verokortteihin liittyvää ymmärrystä. Verokorttimuutosten tarve laskee todennäköisesti merkittävästi. Muutos säästää monen verovelvollisen aikaa ja vaivaa, kun asiointitarve muutosverokorttiasiassa poistuisi. Kustannussäästöjä tulee työmäärien vähenemisen myötä myös Verohallinnolle ja erilaisten suoritusten maksajille.

Verokorttien tiedoksianto

Verokorttien voimaantulo heti tammikuun alussa edellyttää, että ennakkoperintälakia muutettaisiin niin, että ennakonpidätysprosentti voisi tulla voimaan ja sitä voitaisiin alkaa soveltaa jo ennen kuin suorituksen saaja on saanut sen tiedoksi.

Veronmaksajain Keskusliitto ymmärtää verokorttien laskentaan ja ennakonpidätysprosenttien määrittämiseen liittyvän massamenettelyn luonteen ja tarpeen saada pidätysprosentit suorituksen maksajille heti niiden määrittämisen jälkeen. Valtaosa verovelvollisista pystyykin tarkistamaan verokorttilaskennan tiedot vähintään Omaverossa hyvissä ajoin ennen ensimmäisen suorituksen maksamista eikä uusi menettely heidän osaltaan johtane ikävyvyksiin.

Ikääntyvässä Suomessa on kuitenkin suuri joukko verovelvollisia, jotka eivät käytä sähköisiä asiointikanavia. Heidän kohdallaan voi käydä niin, että perusverokortin pidätysprosentti on liian suuri todellisiin tuloihin nähden eikä verovelvollinen ehdi saada tietoa perusverokortista ennen verovuoden ensimmäisen suorituksen maksupäivää.

Kuten esityksen perusteluissa todetaan, verovelvollisen perusverokortin pidätysprosentti voi olla liian korkea verovelvollisen todellisiin tuloihin nähden käytännössä vain silloin, kun tämän tulot ovat edellisenä vuonna pienentyneet merkittävästi eikä muutoksen johdosta ole haettu muutosverokorttia tai tulot ovat pienentyneet merkittävästi sen jälkeen, kun perusverokortti on jo ehditty muodostaa Verohallinnossa.

Esityksessä on selostettu, että postitse toimitettavat perusverokortit lähetetään siten, että verovelvolliset lähtökohtaisesti ehtisivät saada tiedon verokortista hyvissä ajoin ennen ennakon-

pidätyksen toimittamista. Esityksessä on arvioitu olevan erittäin poikkeuksellista, että verovelvollisen perusverokortin ennakonpidätysprosenttia sovellettaisiin ennen kuin verovelvollinen on tosiasiassa saanut tiedon ennakonpidätysprosentistaan.

Ylisuuri ennakonpidätys saadaan korjattua muutosverokortilla myöhempien suoritusten maksun yhteydessä, mutta vain vähitellen loppuvuonna maksettavien suoritusten alhaisemman ennakonpidätysprosentin muodossa. Verovelvollisella on myös mahdollisuus hakea verokorttimuutosta jo ennen perusverokortin voimaantuloa, jos hän ymmärtää tuloissaan tapahtuneen muutoksen edellyttävän reagointia uuden verokortin osalta. Ei liene mahdollista kuitenkaan täysin välttää tilanteita, joissa verovuoden ensimmäinen ennakonpidätys on ylisuuri. Jos kyse on pienituloisesta henkilöstä, voi ylisuuri ennakonpidätys yhdenkin kuukauden suorituksessa heilauttaa henkilön taloutta olennaisesti.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää esitysluonnosta perusteltuna ja puoltaa sen hyväksymistä. Verokortin tiedoksisaannin viivästymisestä ja verovuoden ensimmäisen ennakonpidätyksen virheellisyydestä joillekin verovelvollisille koituvia ongelmia on kuitenkin seurattava ja menettelyä tarvittaessa korjattava jatkossa.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Kati Malinen
lakiasiainjohtaja